శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ ఏకాదశస్కంధే షష్ఠోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ ఏకాదశస్కంధే షష్ఠోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

అథ బ్రహ్మాఽఽత్మజైర్దేవైః ప్రజేశైరావృతోఽభ్యగాత్ ।
భవశ్చ భూతభవ్యేశో యయౌ భూతగణైర్వృతః ॥ **1** ॥

ఇంద్రో మరుద్భిర్భగవానాదిత్యా వసవోఽశ్వినౌ ।
ఋభవోఽంగిరసో రుద్రా విశ్వే సాధ్యాశ్చ దేవతాః ॥ **2** ॥

గంధర్వాప్సరసో నాగాః సిద్ధచారణగుహ్యకాః ।
ఋషయః పితరశ్చైవ సవిద్యాధరకిన్నరాః ॥ **3** ॥

ద్వారకాముపసంజగ్ముః సర్వే కృష్ణదిదృక్షవః ।
వపుషా యేన భగవాన్ నరలోకమనోరమః ।
యశో వితేనే లోకేషు సర్వలోకమలాపహం ॥ **4** ॥

తస్యాం విభ్రాజమానాయాం సమృద్ధాయాం మహర్ద్ధిభిః ।
వ్యచక్షతావితృప్తాక్షాః కృష్ణమద్భుతదర్శనం ॥ **5** ॥

స్వర్గోద్యానోపగైర్మాల్యైశ్ఛాదయంతో యదూత్తమం ।
గీర్భిశ్చిత్రపదార్థాభిస్తుష్టువుర్జగదీశ్వరం ॥ **6** ॥

దేవా ఊచుః

నతాః స్మ తే నాథ పదారవిందం
బుద్ధీంద్రియప్రాణమనోవచోభిః।
యచ్చింత్యతేఽంతర్హృది భావయుక్తై -
ర్ముముక్షుభిః కర్మమయోరుపాశాత్ ॥ **7** ॥

త్వం మాయయా త్రిగుణయాఽఽత్మని దుర్విభావ్యం
వ్యక్తం సృజస్యవసి లుంపసి తద్గుణస్థః।
నైతైర్భవానజిత కర్మభిరజ్యతే వై
యత్ స్వే సుఖేఽవ్యవహితేఽభిరతోఽనవద్యః ॥ **8** ॥

శుద్ధిర్నృణాం న తు తథేడ్య దురాశయానాం
విద్యాశ్రుతాధ్యయనదానతపఃక్రియాభిః।
సత్త్వాత్మనామృషభ తే యశసి ప్రవృద్ధ -
సచ్ఛ్రద్ధయా శ్రవణసంభృతయా యథా స్యాత్ ॥ **9** ॥

స్యాన్నస్తవాంఘ్రిరశుభాశయధూమకేతుః
క్షేమాయ యో మునిభిరార్ద్రహృదోహ్యమానః।
యః సాత్వతైః సమవిభూతయ ఆత్మవద్భి -
ర్వ్యూహేఽర్చితః సవనశః స్వరతిక్రమాయ ॥ **10** ॥

యశ్చింత్యతే ప్రయతపాణిభిరధ్వరాగ్నౌ
త్రయ్యా నిరుక్తవిధినేశ హవిర్గృహీత్వా।
అధ్యాత్మయోగ ఉత యోగిభిరాత్మమాయాం
జిజ్ఞాసుభిః పరమభాగవతైః పరీష్టః ॥ **11** ॥

పర్యుష్టయా తవ విభో వనమాలయేయం
సంస్పర్ధినీ భగవతీ ప్రతిపత్నివచ్ఛ్రీః।

యః సుప్రణీతమముయార్హణమాదదన్నో
భూయాత్ సదాంఘ్రిరశుభాశయధూమకేతుః ॥ **12** ॥

కేతుస్త్రివిక్రమయుతస్త్రిపతత్పతాకో
యస్తే భయాభయకరోఽసురదేవచమ్వోః ।
స్వర్గాయ సాధుషు ఖలేష్వితరాయ భూమన్
పాదః పునాతు భగవన్ భజతామఘం నః ॥ **13** ॥

నస్యోతగావ ఇవ యస్య వశే భవంతి
బ్రహ్మాదయస్తనుభృతో మిథురర్ద్యమానాః ।
కాలస్య తే ప్రకృతిపూరుషయోః పరస్య
శం నస్తనోతు చరణః పురుషోత్తమస్య ॥ **14** ॥

అస్యాసి హేతురుదయస్థితిసంయమానా -
మవ్యక్తజీవమహతామపి కాలమాహుః ।
సోఽయం త్రిణాభిరఖిలాపచయే ప్రవృత్తః
కాలో గభీరరయ ఉత్తమపూరుషస్త్వం ॥ **15** ॥

త్వత్తః పుమాన్ సమధిగమ్య యయా స్వవీర్యం
ధత్తే మహాంతమివ గర్భమమోఘవీర్యః ।
సోఽయం తయానుగత ఆత్మన ఆండకోశం
హైమం ససర్జ బహిరావరణైరుపేతం ॥ **16** ॥

తత్తస్థుషశ్చ జగతశ్చ భవానధీశో
యన్మాయయోత్థగుణవిక్రియయోపనీతాన్ ।
అర్థాంజుషన్నపి హృషీకపతే న లిప్తో
యేఽన్యే స్వతః పరిహృతాదపి బిభ్యతి స్మ ॥ **17** ॥

స్మాయావలోకలవదర్శితభావహారి -
భ్రూమండలప్రహితసౌరతమంత్రశౌండైః ।

పత్న్యస్తు షోడశసహస్రమనంగబాణై -
ర్యస్యేంద్రియం విమథితుం కరణైర్న విభ్వ్యః ॥ **18** ॥

విభ్వ్యస్తవామృతకథోదవహాస్త్రిలోక్యాః
పాదావనేజసరితః శమలాని హంతుం ।
ఆనుశ్రవం శ్రుతిభిరంఘ్రిజమంగసంగై -
స్తీర్థద్వయం శుచిషదస్త ఉపస్పృశంతి ॥ **19** ॥

బాదరాయణిరువాచ
ఇత్యభిష్టూయ విబుధైః సేశః శతధృతిర్హరిం ।
అభ్యభాషత గోవిందం ప్రణమ్యాంబరమాశ్రితః ॥ **20** ॥

బ్రహ్మోవాచ
భూమేర్భారావతారాయ పురా విజ్ఞాపితః ప్రభో ।
త్వమస్మాభిరశేషాత్మంస్తత్తథైవోపపాదితం ॥ **21** ॥

ధర్మశ్చ స్థాపితః సత్సు సత్యసంధేషు వై త్వయా ।
కీర్తిశ్చ దిక్షు విక్షిప్తా సర్వలోకమలాపహా ॥ **22** ॥

అవతీర్య యదోర్వంశే బిభ్రద్ రూపమనుత్తమం ।
కర్మాణ్యుద్దామవృత్తాని హితాయ జగతోఽకృథాః ॥ **23** ॥

యాని తే చరితానీశ మనుష్యాః సాధవః కలౌ ।
శృణ్వంతః కీర్తయంతశ్చ తరిష్యంత్యంజసా తమః ॥ **24** ॥

యదువంశేఽవతీర్ణస్య భవతః పురుషోత్తమ ।
శరచ్ఛతం వ్యతీయాయ పంచవింశాధికం ప్రభో ॥ **25** ॥

నాధునా తేఽఖిలాధార దేవకార్యావశేషితం ।
కులం చ విప్రశాపేన నష్టప్రాయమభూదిదం ॥ **26** ॥

తతః స్వధామ పరమం విశస్వ యది మన్యసే।
సలోకాన్ లోకపాలాన్ నః పాహి వైకుంఠకింకరాన్ ॥ **27** ॥

శ్రీభగవానువాచ
అవధారితమేతన్మే యదాత్థ విబుధేశ్వర।
కృతం వః కార్యమఖిలం భూమేర్భారోఽవతారితః ॥ **28** ॥

తదిదం యాదవకులం వీర్యశౌర్యశ్రియోద్ధతం।
లోకం జిఘృక్షద్ రుద్ధం మే వేలయేవ మహార్ణవః ॥ **29** ॥

యద్యసంహృత్య దృప్తానాం యదూనాం విపులం కులం।
గంతాస్మ్యనేన లోకోఽయముద్వేలేన వినంక్ష్యతి ॥ **30** ॥

ఇదానీం నాశ ఆరబ్ధః కులస్య ద్విజశాపతః।
యాస్యామి భవనం బ్రహ్మన్నేతదంతే తవానఘ ॥ **31** ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
ఇత్యుక్తో లోకనాథేన స్వయంభూః ప్రణిపత్య తం।
సహ దేవగణైర్దేవః స్వధామ సమపద్యత ॥ **32** ॥

అథ తస్యాం మహోత్పాతాన్ ద్వారవత్యాం సముత్థితాన్।
విలోక్య భగవానాహ యదువృద్ధాన్ సమాగతాన్ ॥ **33** ॥

శ్రీభగవానువాచ
ఏతే వై సుమహోత్పాతా వ్యుత్తిష్ఠంతీహ సర్వతః।
శాపశ్చ నః కులస్యాసీద్ బ్రాహ్మణేభ్యో దురత్యయః ॥ **34** ॥

న వస్తవ్యమిహాస్మాభిర్జిజీవిషుభిరార్యకాః।
ప్రభాసం సుమహత్పుణ్యం యాస్యామోఽద్యైవ మా చిరం ॥ **35** ॥

యత్ర స్నాత్వా దక్షశాపాద్ గృహీతో యక్ష్మణోడురాట్।
విముక్తః కిల్బిషాత్ సద్యో భేజే భూయః కలోదయం ॥ **36** ॥

వయం చ తస్మిన్నాప్లుత్య తర్పయిత్వా పితౄన్ సురాన్।
భోజయిత్వోశిజో విప్రాన్ నానాగుణవతాంధసా ॥ **37** ॥

తేషు దానాని పాత్రేషు శ్రద్ధయోప్త్వా మహాంతి వై।
వృజినాని తరిష్యామో దానైర్నౌభిరివార్ణవం ॥ **38** ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
ఏవం భగవతాఽఽదిష్టా యాదవాః కులనందన।
గంతుం కృతధియస్తీర్థం స్యందనాన్ సమయూయుజన్ ॥ **39** ॥

తన్నిరీక్ష్యోద్ధవో రాజన్ శ్రుత్వా భగవతోదితం।
దృష్ట్వారిష్టాని ఘోరాణి నిత్యం కృష్ణమనువ్రతః ॥ **40** ॥

వివిక్త ఉపసంగమ్య జగతామీశ్వరేశ్వరం।
ప్రణమ్య శిరసా పాదౌ ప్రాంజలిస్తమభాషత ॥ **41** ॥

ఉద్ధవ ఉవాచ
దేవదేవేశ యోగేశ పుణ్యశ్రవణకీర్తన।
సంహృత్యైతత్ కులం నూనం లోకం సంత్యక్ష్యతే భవాన్।
విప్రశాపం సమర్థోఽపి ప్రత్యహన్న యదీశ్వరః ॥ **42** ॥

నాహం తవాంఘ్రికమలం క్షణార్ధమపి కేశవ।
త్యక్తుం సముత్సహే నాథ స్వధామ నయ మామపి ॥ **43** ॥

తవ విక్రీడితం కృష్ణ నృణాం పరమమంగలం।
కర్ణపీయూషమాస్వాద్య త్యజత్యన్యస్పృహాం జనః ॥ **44** ॥

శయ్యాసనాటనస్థానస్నానక్రీడాశనాదిషు ।
కథం త్వాం ప్రియమాత్మానం వయం భక్తాస్త్యజేమహి ॥ **45** ॥

త్వయోపభుక్తస్రగ్గంధవాసోఽలంకారచర్చితాః ।
ఉచ్ఛిష్టభోజినో దాసాస్తవ మాయాం జయేమహి ॥ **46** ॥

వాతరశనా య ఋషయః శ్రమణా ఊర్ధ్వమంథినః ।
బ్రహ్మాఖ్యం ధామ తే యాంతి శాంతాః సన్న్యాసినోఽమలాః ॥ **47** ॥

వయం త్విహ మహాయోగిన్ భ్రమంతః కర్మవర్త్మసు ।
త్వద్వార్తయా తరిష్యామస్తావకైర్దుస్తరం తమః ॥ **48** ॥

స్మరంతః కీర్తయంతస్తే కృతాని గదితాని చ ।
గత్యుత్స్మితేక్షణక్ష్వేలి యన్నృలోకవిడంబనం ॥ **49** ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
ఏవం విజ్ఞాపితో రాజన్ భగవాన్ దేవకీసుతః ।
ఏకాంతినం ప్రియం భృత్యముద్ధవం సమభాషత ॥ **50** ॥

॥ ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం
సంహితాయాం ఏకాదశస్కంధే షష్ఠోఽధ్యాయః ॥